

Ձեմեռուան մութ մի օրով՝ քովը գացի ես լինին,
Տըրտում էր այն եւ կատղած, մըռնչելով կը փրփրար.
Մեծ բարկութեամբ թուիս ժայռեր կը հարուածէր անդադար:
Երբ զիս տեսաւ իրեն մօտ, գոչեց ձայնով մ'անձկագին.

« Տըրտումեմէս մի սոսկար, ո՛վ դու անցորդ հողածին.
Փոքը ըստփանք մը չ'ունի՞ս բերած լըճիս վըշտահար.
Ըսէ՛ ո՛ւր է, ո՛հ արեգ, ո՛ւր դալարիք, ջինջ երկին,
Մակուկավար զոյգերու երգերն ո՛ւր են սիրալար »:

— Ո՛վ լիճ, ըսի, քու արգանդ, մի ընդունայն խրոտվեր.
Կը դառնան վեր անյապաղ, դալարն՝ արփին ու երգեր.

Ձեմեռն արդէն իսկ տեղի կու տայ գարնան սիրահոս:
Սակայն, ըսէ՛, ո՛հ ինծի, ո՛վ մոռացկոտ դու լըճակ,
Ո՛ւր է բարէ, Լամաթին եւ ո՛ւր Գուրեան քաղցրերգակ.
Արդեօք անոնք եւս մէյ մ'ալ վերադառնան պիտի հոս:

Սիս, 11 Ապրիլ 1906

Գ. Բ. ԹԵՂԻՍԵԱՆ (ՔՐԻՄԻԹԷԼ)

(«Ամսօրեայ Տեղակատու» էն, 1912, № 21)

Մ Ա Յ Ր

Սա երգերուն ու սա լո՛ւռ աղօթքներուն մէջ՝
Իմս, մայր կը մոլորի:

Սա բոլոր աճուսներուն մէջ ես կեանքին ու սիրոյ
Խօսքերը կը լսեմ...

Ամառ օրերու համբոյրին տակ ամէն ինչ՝ դէպի

Մահմանուած վերջին կը վազէ, անմեղօրէն, խինդերով լի
Յոյսերով լի, մայր...

Ես ալ կը յուսամ, ես ալ կու գամ:

Աստուծոյ մը մատնեցուն տակ քնար մը պարզ սրբանուէր՝

Մեծ երգը կը յուզէ անսկիզբ Օրէնքին...

Բնութիւնը աղօթք մ'ունի սա ծաղիկներուն բերնով,

Քու օրհնութիւնդ է մայր,

Ժպիտ մը կայ սա աստղերուն դէմքին վրայ, ան քուկդ է մայր:

Եւ ես այս անվերջ դաշնակուսներուն մէջ ու աղօթքներուն՝

Քու ձայնդդ է որ կը լսեմ, քու խօսքդ միայն:

Դու ինձ կը խօսիս, ո՛հ, իմս սակայն կը կորսուի

Կապոյտին մէջ, կ'անգայտանայ աղօթքս անոր անհունին մէջ...

Դու զայն կը լսեմ, մայր:

Ո՛հ, բոլոր անցնող գարուններու արկնարկները ուղղուած

Արեւին ինչպէս լուծուեցան անդարձօրէն...

Քու ակնարկներդ, մայր, իմ հոգիիս մէջ արմատացան

Շաքիլներով անթառամ:

ՀՐԱՆՏ ՍԵՆԵԱՊԵՏ (ՕՏԱՊԱՇԵԱՆ)

«Յոյս» (ձեռագիր) թերթ Մ. Ռափ. Վարժարանի Աշակերտաց

Ազոլոյ, 1921

Ծ Ն Ք Ն Ա Ր Օ Ս Ա Կ Ց Ո Ւ Թ Թ Ի Ն

✽ ✽ ✽

Ա. — ԾԻԾԱՂ

Ա.

Քընարահար ծառ մ'եմ կարմիր պըտուղով,
Ես իմ վըրսս վայրահակ,
Սերաքս լըճակ ծառին տակ:
Ու չեմ հասկընար թէ ինչո՛ւ գողով
Կ'օրօրուիմ երկար, կ'օրօրուիմ խաղաղ,
Տալէն ջուրերուս թախիժ ու ծիծաղ:

Ձըհասկըցայ թէ ինչո՛ւ
Տարմերու պէս երկնաչու,
Այսքան ծիծաղ ինծիմ կեանքին կը թըռչի:
Իբրեւ թէ ես չըլլայի ակն հառաչի,
Իբրեւ թէ ինձ տըրուած ըլլար հանապաղ
Նաւէլ աստղով եւ ալեակով հեղանաղ:
Ձըհասկըցայ թէ ո՛վ տըռաւ
Քաղցրահնչուն եւ անըսպառ այս ոսկին,
Աղքատ մարդուն շըրթունքին
Տըրտումթաթաւ:

Բ.

Կը ծիծաղիմ անագորոյն ծիծաղով,
Գայլ աշխարհին, խուլ կիներուն եւ մարդոց.
Ես հընոց՝
Սէրըս տալէն չարափողով
Խուժանին հողմակոծ:
« Ո՛րքան ծիծաղ պիտի ըսէր ու քըքըքէր
Անցորդն անտեղեակ,
Միշտ թըշուառ հոգեակի,
Իր ծիծաղէն կը բողբոջին հեռուն լիճեր,
Ինչ արեւ է որ կը ծագի ամէն ժամ
Ինքնակամ,
Մարդերուս վրայ եւ իրերուն դառնախորհուրդ:
Ամէն սիրող պիտի առնէր հոն յագուրդ,
Եւ ամէն գերի պիտի զեղուր պըտուղով՝
Շաղով գեռ զով:
Եւ աղջկան սափորն աղուոր պիտի լեցուէր
Ճաճանչներուն քովն ի վեր՝
Ըղմայլաքին ալեքին ջինջ արծաթով
Հոգեթով:
Կը ծիծաղի, կը ծիծաղի,
Իբրեւ տաւիլ բազմադի »:

Գ.

Կը ծիծաղիմ, այսպէս կ'անցնիմ ես կեանքէն:
Ծիծաղս հեծած, - ձի՛ խօլարձակ,
Դափնեպըսակ:
Եւ մինչ երկինքն ու վիշտը զիս կ'ընդգոգեն՝
Ես չըռայլ
Անայլայլ,
Ձեղի՛ հըպարտ եւ անձըւէր եւ ասպաղէն,
Նըւիրական այս հացէն
Կու տամ առատ, եւ անհաշիւ կը բաշխեմ՝
Արիւնահոս ծիծաղ դըժխեմ...:

Կը ծիծաղիմ, ես զիս այսպէս դիտելէն,
Որ կը կառչիմ օրերուն
Օրօրուն
Անտարակին, ուր բաղեղներ ինձ հետ կ'ըլլեն:
Եւ մինչ ինծի իրերն անգամ կը դաւեն՝
Ես անոնց վիզին զարդ կու տամ ծիծաղս, իբրեւ
Եւ անէծքի այս կատարին՝ [Ժապաւէն:
Ուր յամր ու գոռ զանգակներ են կեանքն ու
[տարին,

Կը ծիծաղիմ կը ծիծաղիմ ու կու լամ,
Եւ ծիծաղիս կայծով դժոխք մը կ'ըլլամ:
ԱՆԱՐՈՆ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Բ. — ՏԵՍԻԼՔ

Ա.

Ծիրանածուփ վարագոյրի մ'ընդմէջէն,
Ներաշխարհիս վըրայ բացուած կիսովին,
Կ'ընդնըմարեմ շուքեր, գէմքեր որ կ'աչեն
Ծագերն անհուն, կարթեւէն զիս հոգեւին:
Եւ կիսաստուեր մեռելապար մ'է համակ,
Կորագիծեր, նըրբոլորներ ու կոներ,
Լուսամարդեր յայրատ՝ քամակ առ քամակ,
Կոյսեր որոնց ծոցէն կ'իջնեն կոկոններ:
Ապա հանդէս մը դիւային կաքաւով,
Գինեփըրփուր շուրթեր, փողեր գալարուն,
Ասոնց վերեւ տերեւթափ մ'աշնահով
Եւ ներսսոյդ երգացած էգն ու արուն:
Կը փակեմ ծաւքն ողբերգական թաւիշին,
Ու մանրաշխարհ մ'ուրիշ ինծի կը ծագի: